

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 21.

FRANCIA NYELV

**EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.

I. Olvasott szöveg értése

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	I	D	H	G	A	B	E	F

2. feladat

9. Que la statue ressemble le plus possible à la célébrité / rendre la future statue plus vraie que nature. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
10. On choisit la célébrité (dont ils feront la statue) / on la mesure (des pieds à la tête) / on examine tous les détails (du physique) de la célébrité (sa silhouette, ses yeux, la forme de sa tête, la position de ses dents). 2 de ces réponses. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
11. Parce qu'elle n'est pas venue au musée / parce qu'il a fallu faire sa statue d'après des photos. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
12. Ils lui ajoutent de (faux) yeux, de (fausses) dents et des cheveux / les détails. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
13. Parce que les cheveux artificiels ne rendent pas la coiffure / la statue (assez) naturelle. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
- 0** *Elle est moins fragile que la cire.*
14. Ils sont donnés par les célébrités (elles-mêmes). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
15. Elles sont émues / surprises (de se voir de dos). *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
16. Parce que les statues sont très fragiles / peuvent s'abîmer facilement / les visiteurs les abîment (facilement) / les visiteurs laissent des marques sur la statue. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*
17. (Il faut) les recoiffer / les remaquiller / cirer leurs chaussures / recoudre leurs boutons. 3 de ces réponses. *(Toute réponse ayant le même contenu.)*

3. feladat

0	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	A	E	H	I	D	G	B	F

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont	jó megoldás	elért pont
0	0	13	16
1	2	14	17
2	3	15	18
3	4	16	20
4	5	17	21
5	6	18	22
6	8	19	23
7	9	20	24
8	10	21	26
9	11	22	27
10	12	23	28
11	14	24	29
12	15	25	30

II. Nyelvhelyesség

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A jó megoldásokat (helyes ítemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!

Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

1. les	6. les
2. ceux	7. qui
0 qui	8. eux
3. Ce*	9. laquelle
4. leur	10. se
5. en	

* a megoldást kisbetűvel is el kell fogadni

2. feladat

11. avoir obtenu	15. ont suffi
12. me suis inscrit	16. s'était accumulée
13. nous prendrait / allait nous prendre	17. ai soumis
0 commençait	18. n'aurais jamais découvert
14. engageaient	19. ne m'avait pas poussé

3. feladat

20.	21.	22.	23.	24.	0	25.	26.
F	A	B	G	E	C	D	H

4. feladat

27.	28.	29.	<i>0</i>	30.	31.	32.	33.
la	de	la	<i>le</i>	du	de	de l'	le

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	10
12	11
13	12
14	13
15	14
16	15

jó megoldás	elért pont
17	16
18	17
19	18
20	19
21	20
22	20
23	21
24	22
25	23
26	24
27	25
28	26
29	27
30	28
31	29
32	30
33	30

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

1. L'arbre sur lequel pousse l'avocat. / Un arbre (de la famille des Lauracées) (originaire du Mexique). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
- 0** *Il vient d'une langue aztèque et veut dire « testicule ».*
2. Par les Espagnols.
3. Depuis le XXe siècle. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
4. Comme produit de luxe. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
5. Comme un produit courant. / Comme le beurre/l'aliment des pauvres. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
6. les maladies cardiovasculaires / les problèmes digestifs / le diabète / le cancer / taux de cholestérol trop élevé (*2 de ces réponses*)
7. On en fait des masques de beauté. / Il aide à hydrater la peau. / Il participe à la préservation de l'élasticité de l'épiderme. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
8. Un avocat par jour. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
9. Il s'oxyde très rapidement / Il donne des corps toxiques./Il brunit. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)*
10. Non.

*Az « *Il est toxique.* » válasz magában nem fogadható el !

A felvételen hallható szöveg:

L'avocat est le fruit de l'avocatier, un arbre de la famille des Lauracées originaires du Mexique. Le mot avocat provient de l'Espagnol, « aguacate », lui-même dérivé du mot d'une langue aztèque qui signifie « testicule », par analogie avec la forme de cet organe.

C'est un fruit climatérique, tout comme la pomme et la banane entre autres, ce qui veut dire que c'est un fruit qui continue sa maturation après sa cueillette.

L'homme le consomme depuis 8 000 ans mais il n'a été introduit en Europe par les Espagnols qu'au cours du XVIIe siècle, et ce n'est qu'au cours du XXe siècle que nous l'avons introduit dans notre gastronomie française. Nous l'avons longtemps considéré comme un produit de luxe, alors que sur le continent américain, il était un fruit de consommation courante et qualifié de beurre du pauvre. De nos jours, les avocats que l'on consomme en France sont produits dans d'autres pays relativement éloignés comme les Antilles, l'Australie, mais également et heureusement plus proches comme Israël, l'Espagne et même la Corse.

L'avocat est très nutritif et particulièrement facile à digérer. Il aide à lutter contre l'accumulation du mauvais cholestérol sanguin, le fameux LDL, et il participe à la préservation de l'élasticité de l'épiderme.

Il est une source importante de fibres solubles et insolubles qui participent chacune à des niveaux différents au bon fonctionnement de notre système digestif et diminuent les risques de cancer, des maladies cardiovasculaires et du diabète de type 2.

Il est riche en matières grasses, principalement constituées de gras insaturés, ce qui s'avère bénéfique pour le système cardiovasculaire. Il possède également des propriétés physio-esthétiques intéressantes pour notre aspect extérieur, il peut servir de masque de beauté pour une peau fragile, il aidera à hydrater la peau.

On ne connaît pas de contre-indication à sa consommation, sauf si on en abuse et surtout si on le consomme trop mûr, alors on risque la surcharge hépatique. Un avocat par jour est la quantité idéale.

On veillera à consommer l'avocat pas trop mûr avec toutes sortes de crudités végétales, par exemple en salade avec de la mâche et si vous le souhaitez, du saumon fumé.

Mais aussi dans les potages veloutés crus que l'on passera au mixeur, par exemple un avocat avec du cresson ou du potiron ou avec un autre légume frais dans lequel vous additionnerez de l'eau chaude, mais pas bouillante.

Notez de ne jamais le faire cuire et qu'une fois épluché et coupé en morceaux ou en deux, il s'oxyde très rapidement, il donne alors des corps toxiques, il brunit, il faut donc le manger très vite, et enfin, il est conseillé de ne pas lui ajouter de corps gras.

Souvent lorsque je conseille de consommer un avocat au quotidien, la majorité des personnes me rétorquent que sa teneur en matière grasse est élevée et que cela est absurde lorsqu'on veut perdre du poids. Cela est en effet un réflexe normal, dans notre inconscient collectif, « gras » égale « prise de poids ». Ceci n'est pas tout à fait vrai, car cela est lié à la qualité du gras absorbé. En effet, des études ont démontré que les principaux gras de l'avocat, notamment ceux qui sont majoritaires, c'est-à-dire les gras mono-insaturés causent moins de dépôts lipidiques que les gras polyinsaturés et saturés.

Et pour être plus simple, il aide au déstockage des mauvaises graisses. Donc pour répondre à la question, non, l'avocat n'est pas une menace de prise de poids, il en est un allié.

(www.principesante.com)

2. feladat

0 V

11. V

12. F

13. F

14. F

15. V

16. V

17. V

A felvételen hallható szöveg:

Bises empressées, effleurées, appuyées, très pressées, pour se saluer, les Français s'embrassent sans compter, mais ne comptent pas toujours le même nombre de bises.

Une bise, pas plus, dans le Nord du Finistère, un peu comme en Belgique. « Une bise c'est un peu cheap, ça fait un peu... bon, deux ça va. » Deux bises, c'est justement ce que font la majorité des Français. C'est pour dire aux gens qu'on les aime.

Certains gourmands en font trois, dans les régions de Sud-Est. Les plus âgés, eux, en font trois, notamment au Nord de la Loire.

Mais une fois la bise lancée, le carambolage des pommettes peut encore vous guetter. Vous devez donc savoir par quel côté commencer en fonction de la région donnée, car la moitié de la France tend la joue droite, l'autre moitié la joue gauche. Il ne faut pas se tromper de côté, car ici, à Paris, on le fait dans un sens, et en Bretagne dans l'autre sens.

Et qui dit qu'il n'y a qu'un seul mot pour parler du bisou ? Se boujouter, se faire une baise, se biger, se biser, se faire un schmutz, se faire un bec. Les gens restent très attachés à ces expressions régionales et à ces rituels régionaux.

Les Romains, eux, avaient trois mots pour désigner un baiser, dont le *basium*, le baiser de courtoisie. Au Moyen Âge, pour se saluer, un geste suffit, seule la noblesse s'embrasse sur les lèvres, par exemple le roi de France et le roi d'Angleterre. La bise se fait rare, maladies et grandes épidémies obligent, on évite le contact corporel.

Le baiser revient après la Première Guerre mondiale : baisemain dans la bonne société, la bise sur la joue dans les milieux populaires.

(www.francetvinfo.fr)

3. feladat

0 <i>déodorant</i> 18. visage * 19. cher/ coûteux ** 20. écologique 21. rafraîchit / hydrate **	22. hydrate / rafraîchit ** 23. bébés /enfants ** 24. plantes / fleurs 25. eau

* A „figure” szót el lehet fogadni, annak ellenére, hogy nyelvtanilag nem helyes.

** (Toute réponse ayant le même contenu.)

A felvételen hallható szöveg:

Dans dix jours, ce sera l'été. Et l'été en France il arrive que les gens se rafraîchissent à l'aide d'un brumisateur d'eau minérale, une chose incompréhensible pour Sandra. La première fois que j'ai vu une femme se servir d'un brumisateur Evian j'en avais le souffle coupé. J'ai cru qu'elle se mettait du déodorant en pleine figure. Ma deuxième surprise je l'ai eue lorsqu'on m'a expliqué ce qu'il y avait à l'intérieur de ces brumisateurs : de l'eau minérale. De l'eau minérale ? J'étais choquée. Il faut comprendre d'où je venais. J'étais une jeune allemande qui avait reçu une bonne éducation écologique. Je triais mes ordures, je faisais du vélo, je mangeais bio, et maintenant ça ! Eh oui, je trouvais hallucinant de fabriquer des bombes en aluminium pour de si petites quantités d'eau puisque la production d'aluminium est vraiment très polluante.

Et puis, je n'en revenais pas du prix de l'objet : 50 millilitres à 3 euros ! Eh bien, ça vous fait le litre d'eau minérale à 60 euros ! Autant se vaporiser avec du champagne ! Mes copines françaises ne comprenaient pas. « Mais ça rafraîchit ! Et ça hydrate la peau ! Et puis, comme pour se racheter une conscience, elles ajoutaient : « Tu sais, ce n'est pas uniquement un luxe pour la plage, ça s'utilise surtout pour les bébés pour éviter qu'ils aient trop chaud l'été. » Alors, les étés sont probablement beaucoup plus froids en Allemagne car je n'avais jamais vu de bébés allemands se faire asperger d'eau minérale en brumisateur. D'ailleurs, quand j'en parlais à une copine allemande, elle me disait juste : « Ils sont fous, ces Français ! ». Bon, avec le temps, je me suis habituée à la vue du brumisateur sur les plages arrière des voitures, dans les sacs de plage et dans les landaus français. J'ai même constaté l'arrivée de la chose en Allemagne. Certes, dans une moindre mesure. Là-bas, c'est un objet de luxe, très chic et très français que l'on ne trouve évidemment pas dans n'importe quel supermarché, comme c'est le cas en France. Bon, lorsque j'ai appris que le brumisateur Evian inventé en 1962 par deux pharmaciens était à l'origine destiné à un usage clinique pour traiter les gens avec des problèmes dermatologiques graves, j'ai arrêté de le considérer uniquement comme une chose inutile. J'ai presque fait la paix avec le brumisateur, mais pas au point d'en acheter. Quoique... il y a eu un moment où même moi, j'ai éprouvé le besoin de m'en acheter un pendant la grande canicule, en 2003. Mais dans mon supermarché, vous vous en doutez, il n'en restait plus un seul. Pas de la marque Evian ni Vittel ni d'aucune autre marque. Alors, j'ai pris mon bon vieux vaporisateur pour plantes, je l'ai rempli d'eau et je me suis aspergée avec et, figurez-vous, ça rafraîchit et ça hydrate la peau merveilleusement bien.

(<https://www.arte.tv>)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	8
7	9
8	10
9	11
10	12
11	14
12	15

jó megoldás	elért pont
13	16
14	17
15	18
16	20
17	21
18	22
19	23
20	24
21	26
22	27
23	28
24	29
25	30

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

1. Olvassák *végig* egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!
2. Ezután *többször olvassák újra* a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szereshető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.
3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat;
- a feladat utasításának megfelelő szöveget alkotott-e;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó a 3 irányító szempontra összesen 6 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatók át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
6	5
5	4
3 – 4	3
2	2
1	1
0	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót.
- Amennyiben a vizsgázó baráti helyett hivatalos / hivatalos helyett baráti üzenetet ír.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, mit gondol azokról a végzős diákokról, akik nem tudják, mit akarnak csinálni a gimnázium elvégzése után.
- ② Elmondja, mit gondol arról, fontos-e továbbtanulni az érettségi után.
- ③ Elmondja, szerinte milyen foglalkozást kellene választania Annabelle-nek és miért.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra olvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs*, *kifejezőmód*, vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs*, *kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet

---

eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra olvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezés mód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i, _____ **i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

nyíl → = szórendi hiba,

aláhúzás + i = _____ **i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően, a többi csak részben, a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően, vagy egyet csak részben dolgozott ki.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, A feladat teljesítése pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám 0 pont, ha a szöveg 60 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a szöveg megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta.
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki.

Így a vizsgázó az 4 irányító szempontra összesen 8 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
8	5
6 - 7	4
4 - 5	3
2 - 3	2
1	1
0	0

Az így elért pontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja az 375 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

A 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, miért találja érdekesnek a témát.
- ② Elmondja, hogyan változtak meg az olvasási szokások.
- ③ Elmondja, melyek a program előnyei és hátrányai a kötelező olvasmányokkal összevetve.
- ④ Elmondja, hogyan változtathatja meg ez a program a fiatalok szokásait.

A címadást a *Szövegalkotás hangnem* értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A létrehozott szöveg 100 szónál rövidebb.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, A feladat teljesítése pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám 0 pont, ha a szöveg 100 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következtetéseket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.